

Dosar nr. .

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA I PENALĂ
ÎNCHEIERE

Ședința din camera de consiliu din data de .

Curtea constituită din:

PREȘEDINTE:

JUDECĂTOR:

GREFIER :

Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție-D.I.I.C.O.T.-Structura Centrală a fost reprezentat de **procuror**

Pe rol se află soluționarea contestației formulate de către **contestatorul** împotriva încheierii din data de . pronunțată de către Tribunalul București Secția I Penală, în dosarul nr..

La apelul nominal făcut în ședința din camera de consiliu, a răspuns: contestatorul personal și asistat de către apărătorul ales avocat , cu împuternicirea avocațială nedepusă la dosarul cauzei.

Procedura de citare este **legal** îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care:

Apărătorul ales al contestatorului , având cuvântul, învederează instanței faptul că are de formulat o cerere de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea a două chestiuni de drept sub următoarele aspecte:

În raport de dispozițiilor art.250 ind. 2 C.p.p. care este termenul care trebuie avut în vedere de judecătorul de cameră preliminară în cazul verificării măsurilor asigurătorii în procedura de cameră preliminară, având în vedere că textul prevede că „*în tot cursul procesului penal, procurorul, judecătorul de cameră preliminară sau, după caz, instanța de judecată verifică periodic, dar nu mai târziu de 6 luni în cursul urmăririi penale, respectiv un an în cursul judecății, dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea sau menținerea măsurii asigurătorii, dispunând, după caz, menținerea, restrângerea sau extinderea măsurii dispuse, respectiv ridicarea măsurii dispuse*”, și în raport cu prevederile art. 250² C.p.p. care este natura juridică a termenului de 6 luni în cursul urmăririi penale, respectiv 1 an în cursul judecății, în cadrul căruia ar fi necesară verificarea periodică a subzistentei temeiurilor care au determinat luarea sau menținerea măsurii asigurătorii.

În primul rând, în ceea ce privește condițiile de admisibilitate, apreciază că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 475 C.p.p., respectiv cauza se află pe rolul Curții de Apel București, Secția I Penală, instanță investită cu soluționarea contestației la încheierea de verificare a măsurilor asigurătorii conform art. 250² C.p.p. pronunțată de Tribunalul București Secția Penală și ca atare există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei.

Astfel cum a fost reținut în Decizia nr. ., Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, problema de drept trebuie să fie esențială, în sensul că de lămurirea ei depinde soluționarea pe fond a cauzei, context în care noțiunea de „soluționare pe fond” trebuie înțeleasă în sens larg, incluzând nu numai probleme de drept material, ci și pe cele de drept procesual, cu condiția ca de rezolvarea acestora să depindă soluționarea pe fond a cauzei, astfel cum s-a conturat jurisprudența instanței supreme în cadrul acestui mecanism de unificare a practicii judiciare.

De asemenea, prevederile art. 475, alin. 1 C.p.p. nu obligă instanța a interpreta aceste dispoziții, „*de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei*” în sens restrâns, respectiv doar la fondul cauzei penale, ci trebuie interpretată și în sensul larg al cuvântului, și

anume că de aceasta depinde soluționarea pe fond a cauzei, apreciind că într-o interpretare contrară s-ar ajunge practic să nu se poată invoca chestiuni de drept cu privire la aspecte de ordin procesual, anterioare judecății pe fond a cauzei.

Iar în ceea ce privește a treia condiție de admisibilitate a cererii de sesizare, arată că nu s-a statuat cu privire la aceste chestiuni de drept, respectiv a interpretării prevederilor art. 250² C.p.p. de către Înalta Curte de Casație și Justiție printr-o altă hotărâre prealabilă și nici nu există un recurs în interesul legii pe rol referitoare la aceste chestiuni.

Față de aceste aspecte invocate, apreciază că ar fi necesară sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la această interpretare, și în temeiul art.476 alin.2 C.p.p., solicită suspendarea prezentei cauze până la pronunțarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a deciziei privind cele două chestiuni de drept supuse dezlegării, având în vedere că în procedura care se derulează nu mai sunt de administrat alte probe, iar în contextul în care s-ar admite cererea de sesizare formulată, prin prisma temeiurilor restrânse și obligatorii impuse de prevederile căilor de atac extraordinare, practic nu ar mai exista o altă cale de reglementare a acestei situații.

Cu privire la fondul sesizării, solicită a se avea în vedere dispozițiile art. 250² C.p.p. care stabilesc că în tot cursul procesului penal, procurorul, judecătorul de cameră preliminară sau, după caz, instanța de judecată verifică periodic, dar nu mai târziu de 6 luni în cursul urmăririi penale, respectiv un an în cursul judecății, dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea sau menținerii măsurii asigurătorii.

În textul de lege nu este prevăzut expres care este termenul la care trebuie să se raporteze judecătorul de cameră preliminară în cazul verificării măsurilor asigurătorii în procedură de cameră preliminară: 6 luni - cel prevăzut pentru faza de urmărire penală sau 1 an - cel prevăzut pentru instanța de judecată, apreciind că, în fază de cameră preliminară termenul aplicabil cu privire la verificarea măsurilor asigurătorii este de 6 luni, cel reglementat pentru faza de urmărire penală, pentru mai multe motive pe care le va detalia în continuare, iar în ceea ce privește judecătorul de cameră preliminară, acesta a fost reglementat în Cod de procedură penală ca organ judiciar de sine stătător, distinct de instanța de judecată, conform art. 30 lit. d C.p.p.

Mai mult, atribuțiile judecătorului de cameră preliminară sunt legate, în mod general, de îndeplinirea unor acte sau luarea unor măsuri în continuarea fazei de urmărire penală, dar până la începerea judecății, iar competența generală a judecătorului de cameră preliminară este prevăzută de art. 54 C.p.p.

Potrivit art. 342 C.p.p. obiectul procedurii în camera preliminară îl constituie verificarea, după trimiterea în judecată, a competenței și a legalității sesizării instanței, precum și verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală, iar raportat la dispozițiile menționate mai sus, rolul procedurii de cameră preliminară este acela de a reprezenta un filtru de legalitate al fazei de urmărire penală, filtru exercitat după trimiterea în judecată și până la momentul începerii judecății.

Potrivit art. 346 alin. 2 C.p.p. dacă nu s-au formulat cereri și excepții ori nu a ridicat din oficiu excepții, la expirarea termenelor prevăzute la art. 344 alin. 2 sau 3, judecătorul de cameră preliminară constată legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală și dispune începerea judecății. Potrivit alin. 3, judecătorul de cameră preliminară restituie cauza la parchet iar potrivit alin. 4, în toate celelalte cazuri în care a constatat neregularități ale actului de sesizare, a exclus una sau mai multe probe administrate ori a sancționat potrivit art. 280-282 actele de urmărire penală efectuate cu încălcarea legii, judecătorul de cameră preliminară dispune începerea judecății.

Mai mult, în procedura de cameră preliminară, ca urmare a verificărilor întreprinse de judecătorul de cameră preliminară, nu se va stabili vinovăția sau nevinovăția inculpatului, nu se va soluționa acțiunea penală (și nici cea civilă), ci, după caz, la finalul procedurii, va fi permisă trecerea cauzei în fază de judecată ori, în anumite situații, cauza va fi întoarsă în faza de urmărire penală. Atâta timp cât faza de urmărire penală este încheiată sub condiție suspensivă până la pronunțarea unei soluții în procedura de cameră preliminară, se apreciază

că această fază a procesului penal este o continuare a urmăririi penale și, în consecință, când se verifică măsurile asigurătorii în această fază filtru, judecătorul trebuie să se raporteze la termenul prevăzut pentru faza de urmărire penală, respectiv cel de 6 luni.

Prin Legea nr.6/2021 privind stabilirea unor măsuri pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2017/1.939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO), au fost aduse trei modificări în cadrul Codului de procedură penală, una dintre acestea vizează măsurile asigurătorii, în sensul obligației organelor judiciare de a verifica periodic aceste măsuri, fiind introdus art. 250² C.p.p., modificare legislativă intrată în vigoare începând cu data de 28.02.2021, iar textul de lege nou introdus are următorul conținut: „*în tot cursul procesului penal, procurorul, judecătorul de cameră preliminară sau, după caz, instanța de judecată verifică periodic, dar nu mai târziu de 6 luni în cursul urmăririi penale, respectiv un an în cursul judecății, dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea sau menținerea măsurii asigurătorii, dispunând, după caz, menținerea, restrângerea sau extinderea măsurii dispuse, respectiv ridicarea măsurii dispuse, prevederile art. 250 și 250¹ aplicându-se în mod corespunzător.*”

Pentru a justifica necesitatea acestui articol, Expunerea de motive a Legii nr. 6/2021 arată că „*în practică, au mai fost semnalate cazuri în care A.N.A.B.I a fost sesizată cu cereri de valorificare a unor bunuri indisponibilizate de peste 5 ani, care nu mai prezentau valoare, bunurile devenind în timp nevandabile, iar costurile de administrare depășind valoarea bunurilor, iar pentru a spori eficiența măsurilor aflate la dispoziția A.N.A.B.I., era necesară reglementarea verificării din oficiu dacă o măsură asiguratorie generează prejudicii sau costuri disproporționate, în plus, lipsa unei prevederi legislative exprese care să impună organelor judiciare verificarea temeiurilor care au determinat luarea măsurii asigurătorii sau dacă au apărut temeiuri noi, care să justifice menținerea acestei măsuri, respectiv ridicarea măsurii dispuse a fost evidențiată de către procurori și judecători cu ocazia consultării acestora cu privire la consolidarea și eficientizarea sistemului național de recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni.*”

Totodată, și în doctrina se mai arată că ridicarea măsurii asigurătorii ar trebui să fie posibilă și atunci când durata efectivă a acesteia este exagerat de mare în raport de durata și evoluția procedurii și consecințele pe care le produce depășesc efectele normale ale unei astfel de măsuri. Altfel spus, și în menținerea măsurii asigurătorii trebuie făcut testul de proporționalitate; în acest sens, C.E.D.O a reținut, de exemplu, că suspendarea dreptului unei companii de a dispune de acțiunile sale mai mult de 2 ani nu respectă cerința proporționalității între interesele generale ale societății și interesele companiei, sarcina fiind excesivă [a se vedea C.E.D.O., cauza Forminster Enterprises Limited c. Republici Cehe, hotărârea din 9 ianuarie 2009, parag. 76-78, însă, o durată a măsurii asigurătorii de 5 ani a fost considerată de Curte ca fiind proporțională, dacă, având în vedere complexitatea cauzei, organele penale nu au rămas în pasivitate în această perioadă, strângând probe, audiind martori și efectuând mai multe solicitări de asistență judiciară.

Ca tare, există așadar, două rațiuni principale pentru care textul a fost considerat a fi necesar: în primul rând, pentru ca organele judiciare să se asigure că bunurile indisponibilizate vor avea, la sfârșitul procesului penal, o valoare care să permită recuperarea prejudiciului, confiscarea, plata amenzii ori a cheltuielilor judiciare și să nu fie, în realitate, mai degrabă generatoare de costuri care să nu poată fi nici măcar acoperite din valorificarea lor. În al doilea rând, așa cum rezultă din jurisprudența C.E.D.O., durata măsurilor asigurătorii trebuie să fie rezonabilă în raport cu complexitatea cauzei și obiectul acesteia, aspecte care pot fi respectate mai ușor dacă organele judiciare au chiar obligația de a verifica asemenea măsuri decât dacă există doar posibilitatea ridicării lor la cerere ori, eventual, din oficiu.

Cu toate acestea, judecătorul de cameră preliminară de la instanța de fond a respins apărările formulate și s-a rezumat doar la a concluziona că „termenul prevăzut de art. 250² C.p.p. (1 an) nu este un termen imperativ ci unul de recomandare. nefiind prevăzută nicio sancțiune pentru nerespectarea acestuia”, or din punct de vedere al naturii lor juridice,

termenele de 6 luni și respectiv un an sunt termene: legale, substanțiale, peremptorii maxime și de succesiune: modul de calcul al acestor termene substanțiale este reglementat de prevederile art. 271 C.p.p., conform cărora „în calculul termenelor privind măsurile preventive sau orice măsuri restrictive de drepturi, ora sau ziua de la care începe și la care se sfârșește termenul intră în durata acestuia”; în consecință, acestea se vor calcula pe zile libere, în sensul că ziua de plecare și ziua în care se sfârșește termenul intră în calculul termenului; pe de altă parte, fiind termene pe luni și respectiv pe ani, acestea se vor împlini cu o zi înainte de ziua corespunzătoare datei de la care au început să curgă, astfel cum prevăd dispozițiile art. 186, alin. 1 C.p., iar momentul de la care curg termenele de 6 luni și respectiv un an este cel al instituirii sau menținerii anterioare a măsurii asigurătorii, indiferent de faza procesuală în care au fost dispuse acestea.

Cea mai importantă problemă ridicată de art. 250² C.p.p. este cea a sancțiunii care intervine în cazul omisiunii verificării măsurii ori a verificării tardive a acesteia, urmând modelul sancțiunii care intervine în cazul măsurilor preventive, apreciind că sancțiunea constă în încetarea de drept a măsurii, urmând modelul sancțiunii care intervine în cazul măsurilor preventive, iar legiuitorul nu a stabilit prin dispozițiile art. 250, ind. 2 C.p.p. care ar fi consecința juridică a omisiunii organului judiciar de a verifica și menține măsura asigurătorie, înainte de expirarea termenului legal de 6 luni și respectiv de un an.

În aceste condiții după modelul art. 241 alin. 2-4 C.p.p., aplicabil măsurilor preventive organul judiciar, în fața căruia se găsește cauza penală, trebuie să constate încetarea de drept a măsurii asigurătorii, din oficiu sau la cererea persoanei interesate, ulterior expirării termenelor de 6 luni și respectiv de un an, printr-o ordonanță sau încheiere, și să comunice o copie a acesteia persoanei față de care s-a dispus măsura asigurătorie, precum și instituțiilor cu atribuții în implementarea acesteia, iar până la o eventuală intervenție a legiuitorului, organele judiciare penale își pot fundamenta constatarea încetării de drept a măsurii asigurătorii pe dispozițiile art. 250² C.p.p. coroborate cu prevederile generale ale art. 268 alin. 2 C.p.p.

Întrucât măsura asigurătorie a sechestrului și-a încetat efectele juridice *ope legis* - judecătorul de cameră preliminară se limitează la a constata efectele extinctive al implicării termenului peremptoriu de 6 luni (sau 1 an), fără ca măsura asigurătorie să fie lipsită de orice semnificație juridică, motiv pentru care eventuala ridicare a măsurii urmează a se efectua în baza actului procesual de constatare a încetării de drept a măsurii asigurătorii.

Nu în ultimul rând, în temeiul art. 476 alin. 4 C.p.p., solicită instanței suspendarea soluționării prezentei cauze până la soluționarea sesizării înregistrate sub nr. pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în sensul de a se stabili dacă în interpretarea art. 250² C.p.p., respectiv: care ar fi natura juridică a termenului de 6 luni în cursul urmăririi penale, respectiv 1 an în cursul judecării, în cadrul căruia este necesară verificarea periodică a subzistentei temeiurilor care au determinat luarea sau menținerea măsurii asigurătorii.

Față de toate aceste motive, solicită admiterea cererii și sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept sub următoarele aspecte, respectiv: potrivit dispozițiilor art. 250² C.p.p., care ar fi termenul la care trebuie să se raporteze în cazul verificării măsurilor asigurătorii în procedură de cameră preliminară, având în vedere că textul prevede ca în tot cursul procesului penal, procurorul, judecătorul de cameră preliminară sau, după caz, instanța de judecată verifică periodic, dar nu mai târziu de 6 luni în cursul urmăririi penale, respectiv un an în cursul judecării, dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea sau menținerea măsurii asigurătorii; și care ar fi natura juridică a termenului de 6 luni în cursul urmăririi penale, respectiv 1 an în cursul judecării, în cadrul căreia este necesară verificarea periodică a subzistenței temeiurilor care au determinat luarea sau menținerea măsurii asigurătorii.

Reprezentanta Ministerului Public, având cuvântul, pune concluzii de respingere, ca nefiind utilă și nici necesară în cauză sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, nefiind suficientă formularea unei simple întrebări pentru interpretarea unei text de lege, se putea invoca doar dacă acesta conținea lacune, un text incomplet, însă legea este una foarte clară,

termenul de 6 luni a fost stabilit expres de legiuitor, doar pentru faza de urmărire penală, astfel încât judecata care include și judecata în cameră preliminară, iar pentru această fază ar fi prevăzut un alt termen de legiuitor și anume termenul de 1 an, nu se poate ca prin analogie extinde, întrucât asta se solicită de fapt Înalta Curți de Casație și Justiție să se pronunțe și să extindă prin analogie acest termen de 6 luni prevăzut pentru urmărire penală, ori faza de urmărire a fost clar delimitată de legiuitor, sunt termene clar stabilite pentru fazele procesului penal, ca urmare nu consideră necesară și utilă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, atâta timp cât a fost finalizată urmărirea penală prin rechizitoriu, afându-se în situația termenului de 1 an prevăzut de legiuitor, motiv pentru care, apreciază că nu se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Curtea reține cauza în pronunțare, cu privire la cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție și de suspendare a prezentei cauze.

CURTEA,

În baza dispozițiilor art.391 alin.1 din Codul de procedură penală, având nevoie de timp pentru a delibera va stabili termen pentru pronunțare la o dată ulterioară.

DISPUNE:

Stabilește termen de pronunțare a hotărârii la data de []
Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, azi,

PRESEDINTE,

GREȘIER,

Dosar nr. :

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA I PENALĂ
ÎNCHEIERE

Ședința din camera de consiliu din data de .

Curtea constituită din:

PREȘEDINTE:

JUDECĂTOR:

GREFIER :

Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție-D.I.I.C.O.T.-Structura Centrală a fost reprezentat de **procuror**

Pe rol se află pronunțarea asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept formulate de către contestatorul inculpat .

Dezbaterile au avut loc în ședința de camera de consiliu din data de ., fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea data, parte integrantă din prezenta încheiere, când completul de judecători de camera preliminară, având nevoie de timp pentru a delibera a stabilit pronunțarea la data de ., când a dispus următoarele:

CURTEA,

În baza dispozițiilor art.391 alin.1 din Codul de procedură penală, având nevoie de timp pentru a delibera va stabili termen pentru pronunțare la o dată ulterioară.

DISPUNE:

Stabilește termen de pronunțare a hotărârii la data de .
Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, azi,

PREȘEDINTE,

GREFIER.

Dosar nr.

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA I PENALĂ
ÎNCHEIERE

Ședința din camera de consiliu din data de .

Curtea constituită din:

PREȘEDINTE: .

JUDECĂTOR: .

GREFIER :

Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție-D.I.I.C.O.T.- Structura Centrală a fost reprezentat de **procuror**

Pe rol se află pronunțarea asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept formulate de către contestatorul inculpat .

Dezbaterile au avut loc în ședința de camera de consiliu din data de . fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea data, parte integrantă din prezenta încheiere, când completul de judecători de camera preliminară, având nevoie de timp pentru a delibera a stabilit pronunțarea la data de . și ulterior la data d . când a dispus următoarele:

COMPLETUL DE CAMERĂ PRELIMINARĂ,

Deliberând asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept,

Examinând actele și lucrările dosarului, Completul de judecători de cameră preliminară din cadrul Curții reține următoarele:

I. Cu privire la admisibilitatea sesizării

Completul de judecători de cameră preliminară apreciază că sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție este admisibilă, conform dispozițiilor art.475 din Codul de procedură penală, întrucât:

1. Curtea constată că este investită cu judecarea unei cauze în ultimă instanță, în cadrul unei contestații. Completul de judecători de cameră preliminară apreciază că prezenta procedură face obiectul unei judecăți în ultima instanță, având în vedere că în cuprinsul dispozițiilor art.475 din Codul de procedură penală nu se face vreo mențiune cu privire la soluționarea pe fond a unei cauze, astfel, că poate fi vorba atât de calea de atac a apelului, cât și cea a contestației.

2. În cauză, au fost identificate de către contestatorul-inculpat două chestiuni de drept de ale căror interpretare și lămurire depinde soluționarea cauzei, și anume: „*în raport cu dispozițiile art. 250 ind.2 Cod procedură penală, care este durata termenului maxim în cursul căruia judecătorul de cameră preliminară verifică dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea sau menținerea măsurii asigurătorii*” și „*în raport cu dispozițiile art. 250 ind.2 Cod procedură penală, care este natura termenului maxim în cursul căruia judecătorul de cameră*

preliminară verifică dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea sau menținerea măsurii asigurătorii”.

De lămurirea acestor chestiuni de drept depinde soluționarea cauzei, întrucât textul de lege nu distinge cu privire la termenul maxim în care judecătorul de cameră preliminară verifică dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea sau menținerea măsurilor asigurătorii, iar, în speță, verificarea efectuată de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Tribunalului București a avut loc la data de , fiind depășit termenul de 6 luni impus pentru verificarea în cursul urmăririi penale, însă fiind înăuntrul termenului de 1 an prevăzut pentru verificarea măsurilor asigurătorii în cursul judecății, prev. de dispozițiile art.250 ind.2 Cod procedură penală.

De asemenea, motivul de contestație invocat de contestatorul-inculpat vizează stabilirea termenului pentru verificarea măsurilor asigurătorii, precum și natura acestuia și, în consecință, posibilitatea instanței de judecată de a constata încetarea de drept a măsurilor asigurătorii.

3. Problema de drept pusă în discuție nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și asupra acestei chestiuni Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii.

II. Expunerea pe scurt a cauzei

Prin Încheierea din data de pronunțată în dosarul judecătorul de cameră preliminară din cadrul Tribunalului București a menținut, în temeiul dispozițiilor art.250 ind.2 Cod procedură penală, măsurile asigurătorii dispuse prin ordonanța nr. a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, Structura Centrală, instituite asupra unor sume de bani aparținând inculpaților :

Prin rechizitoriul nr. al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – Structura Centrală s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului cercetat sub aspectul săvârșirii, în concurs real și în stare de recidivă postcondamnatorie, a infracțiunilor de:

- trafic de droguri de mare risc, prev. de art. 2 alin. 1 și 2 din Legea 143/2000, constând în aceea că la data de a vândut inculpatului , cantitatea de 96,27 grame substanță ce conținea Heroină);

- constituire a unui grup infracțional organizat, prev. de art. 367 alin. 1 și 2 Cod penal, constând în aceea că în perioada : a constituit împreună cu inculpații

, un grup infracțional organizat având ca obiect săvârșirea infracțiunii de trafic de droguri de mare risc (Heroină);

- deținere de droguri de risc și mare risc, prev. de art. 4 alin. 1 și 2 din Legea 143/2000 (constând în aceea că la data de . a deținut, fără drept, pentru consum propriu, cantitatea de 1,77 grame substanță ce conținea Heroină, 14 comprimate de Metadonă și 39 de comprimate de Alprazolam), toate cu aplicarea art. 38 alin. 1 Cod penal și art. 41 alin. 1 Cod penal.

Prin ordonanța nr. a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, Structura Centrală s-a dispus, în temeiul dispozițiilor art.249 Cod procedură penală instituirea măsurii asigurătorii a sechestrului asupra sumei de 37675 lei, aparținând inculpatului

Măsurile asigurătorii au fost verificate, în baza dispozițiilor art.250 ind.2 Cod procedură penală, la data de . , când Tribunalul București, Secția Penală a constatat, prin Încheierea

din data de pronunțată în dosarul , că subzistă temeiurile care au fost avute în vedere la luarea măsurilor asigurătorii, pe care le-a menținut.

Împotriva acestei încheiere a formulat contestație inculpatul cauza fiind înregistrată pe rolul Curții de Apel București – Secția I Penală la data sub nr. .

III. Punctele de vedere cu privire la dezlegarea chestiunilor de drept

Contestatorul inculpat prin apărător ales, a apreciat că cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție este admisibilă și utilă soluționării cauzei, arătând că Înalta Curte nu s-a mai pronunțat până în prezent asupra acestor chestiuni, dezlegarea chestiunilor de drept fiind necesare pentru soluționarea prezentei cauze.

Pe fondul sesizării, contestatorul inculpat a apreciat că termenul în care judecătorul de cameră preliminară trebuie să verifice din oficiu dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea sau menținerea măsurilor asigurătorii este cel de 6 luni, motivând că atribuțiile judecătorului de cameră preliminară sunt legate de îndeplinirea unor acte procedurale în continuarea urmăririi penale, fiind o fază distinctă de cea a judecății. Referitor la natura termenului de 6 luni sau un an, contestatorul inculpat apreciază că acesta este unul de decădere, asemănător termenului prevăzut pentru măsurile preventive, astfel că, în opinia acestuia, în ipoteza în care organul judiciar nu a efectuat verificarea din oficiu a măsurilor asigurătorii, ar trebuie să se constate că acestea din urmă au încetat de drept.

Ministerul Public a solicitat respingerea cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție apreciind că aceasta nu este necesară și nici utilă cauzei, motivat de faptul că, în opinia Parchetului, termenul de 6 luni este reglementat expres de textul de lege, acesta fiind prevăzut doar pentru verificarea măsurilor asigurătorii în faza urmăririi penale și, în consecință, în ceea ce privește verificarea prev. de art.250 ind.2 Cod procedură penală, aceasta trebuie efectuată de judecătorul de cameră preliminară în termenul de 1 an.

IV. Punctul de vedere al completului de judecată

Redarea dispozițiilor legale apreciate a fi relevante în speță

Prin Legea nr. 6/2021 privind stabilirea unor măsuri pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2017/1.939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO)[1], au fost aduse trei modificări în cadrul Codului de procedură penală a fost introdus art.250 ind.2 din Codul de Procedură penală potrivit căruia:

„În tot cursul procesului penal, procurorul, judecătorul de cameră preliminară sau, după caz, instanța de judecată verifică periodic, dar nu mai târziu de 6 luni în cursul urmăririi penale, respectiv un an în cursul judecății, dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea sau menținerea măsurii asigurătorii, dispunând, după caz, menținerea, restrângerea sau extinderea măsurii dispuse, respectiv ridicarea măsurii dispuse, prevederile art. 250 și 250¹ aplicându-se în mod corespunzător.”

Pentru a justifica necesitatea acestui articol, Expunerea de motive a Legii nr. 6/2021 arată că „în practică, au mai fost semnalate cazuri în care ANABI a fost sesizată cu cereri de valorificare a unor bunuri indisponibilizate de peste 5 ani, care nu mai prezentau valoare, bunurile devenind în timp nevandabile, iar costurile de administrare depășind valoarea bunurilor. Pentru a spori

eficiența măsurilor aflate la dispoziția ANABI, era necesară reglementarea verificării din oficiu dacă o măsură asigurătorie generează prejudicii sau costuri disproporționate. (...) În plus, lipsa unei prevederi legislative exprese care să impună organelor judiciare verificarea temeiurilor care au determinat luarea măsurii asigurătorii sau dacă au apărut temeiuri noi, care să justifice menținerea acestei măsuri, respectiv ridicarea măsurii dispuse a fost evidențiată de către procurori și judecători cu ocazia consultării acestora cu privire la consolidarea și eficientizarea sistemului național de recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni.”

1. Referitor la prima chestiune de drept pusă în discuție, respectiv durata termenului maxim în care judecătorul de cameră preliminară verifică dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea măsurilor asigurătorii, Curtea de Apel apreciază că, în cadrul procedurii camerei preliminare, termenul maxim pentru verificare temeiurilor anterior menționate este cel de un an. Lecturându-se dispozițiile normei legale anterior menționate se constată faptul că legiuitorul a stabilit în mod expres termene maxime în interiorul cărora trebuie verificată măsura asigurătorie doar în cazul fazei camerei preliminare și a judecății, omițând a face acest lucru în cazul camerei preliminare. Rațiunea este una evidentă, reflectată în dispozițiile art. 343 din Codul de procedură penală potrivit căror durata procedurii în camera preliminară este de cel mult 60 de zile de la data înregistrării cauzei la instanță. Adeseori însă durata camerei preliminare este superioară termenului anterior indicat generând necesitatea verificării măsurii asigurătorii și, implicit raportarea la o durată maximă a perioadei pe parcursul căreia măsura asigurătorie nu a făcut obiectul unui control judiciar *ex officio*.

Suplimentar față de aceste aspecte, completul de judecători de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București, Secția I penală consideră că nu poate fi aplicabil în faza camerei preliminare termenul de 6 luni instituit pentru verificarea măsurilor asigurătorii în cursul urmăririi penale, întrucât absența instituirii unui termen pentru verificarea măsurii asigurătorii nu s-ar putea justifica prin neimpunerea verificării măsurii asigurătorii chiar în cazul perioadei maxime de 60 de zile aferente fazei camerei preliminare. Într-adevăr în ipoteza în care măsura asigurătorie a fost verificată în cursul urmăririi penale iar ulterior a fost sesizată instanța intervalul de timp trecut de la ultima verificare, anterior sesizării instanței intră în cuprinsul perioadei maxime următoare în care trebuie verificată măsura astfel că se pot ivi situații în care un eventual interval de 6 luni ar expira chiar în cuprinsul celor 60 de zile, durată maximă a fazei camerei preliminare. În mod evident în ipoteza unui interval de un an nu ne-am putea afla într-o astfel de situație, neputând trece mai mult de 6 luni de la ultima verificare anterior sesizării instanței întrucât s-ar fi impus o nouă verificare de către organul de urmărire penală.

În aceste condiții, în absența unei reglementări exprese, în urma interpretării sistematice a dispozițiilor procesual penale, completul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București apreciază, în dezacord cu contestatorul inculpat, că este aplicabil termenul prevăzut de legiuitor pentru verificare măsurilor asigurătorii în cursul judecății, procedura camerei preliminare fiind mai apropiată de faza judecății. Astfel, completul de cameră preliminară reține că, prin DCC nr.641/2014, Curtea Constituțională a arătat că procedura camerei preliminare este o etapă de sine stătătoare a procesului penal, distinctă atât de cea a urmăririi penale, cât și de cea a judecății și că este o procedură cu caracter jurisdicțional, având în vedere că activitatea judecătorului de cameră preliminară se circumscrie aceluiași competențe materiale, teritoriale și personale ale instanței din care face parte.

În raport de considerentele deciziei Curții Constituționale, Curtea apreciază că trebuie aplicat termenul de verificare impus instanței în faza judecății, câtă vreme instanța de judecată și judecătorul de cameră preliminară au aceeași competență materială, personală și teritorială, competența funcțională a acestuia din urmă fiind diferită.

Faptul că în că, în cazul măsurilor preventive legiuitorul a instituit același termen de 30 de zile pentru verificarea măsurilor arestului preventiv și a arestului la domiciliu, ca în cursul urmăririi penale, nu reprezintă un argument în sens contrar legiuitorul impunând acest termen în considerarea dreptului afectat – dreptul la libertate și a importanței acestuia într-o societate democratică. Situația nu este una comparabilă în cazul dreptului de proprietate afectat temporar de o măsură asigurătorie.

În concluzie, completul de judecată apreciază că, de vreme ce instanța de judecată a fost sesizată cu rechizitoriu, judecătorul de cameră preliminară are obligația de a verifica din oficiu dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea sau menținerea măsurilor asigurătorii în cursul termenului de un an.

2. Cu privire la cea de-a doua chestiune de drept invocată în cauză, respectiv natura termenului maxim în cursul căruia judecătorul de cameră preliminară verifică dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea sau menținerea măsurii asigurătorii, completul de judecatori de cameră preliminară apreciază că acesta este un termen de recomandare, și nu unul de decădere, în privința instituției măsurilor asigurătorii textul de lege necuprinzând o dispoziție expresă care să prevadă sancțiunea încetării de drept a măsurii asigurătorii.

În opinia completului de judecatori de cameră preliminară nu s-ar putea ajunge la concluzia încetării de drept a măsurii asigurătorii pentru identitate de rațiune raportat la cea care intervine în cazul nerespectării termenului prevăzut în cazul verificării măsurilor preventive, respectiv încetarea de drept a măsurii, conform dispozițiilor art.241 Cod procedură penală, măsura asigurătorie afectând cu caracter temporar dreptul la proprietate în sensul afectării doar în parte a atributelor dreptului de proprietate iar măsura preventivă afectând dreptul la libertate în substanța sa. Mai mult decât atât, în cazul anumitor bunuri încetarea de drept a măsurii asigurătorii prin simpla expirare a termenului prevăzut de lege bunuri nu ar fi de natură să producă efecte, fiind necesar un act care să constate încetarea de drept (de exemplu, în cazul bunurilor imobile radierea din cartea funciară a măsurii asigurătorii se face pe baza actelor prevăzute în Regulamentul-anexă la Ordinul ANCPI nr. 700/2014; poprirea bancară nu va fi ridicată în absența unui act provenind de la organul judiciar etc.).

Rațiunea modificării normei procesual penale a fost aceea de crea o obligație pozitivă a organelor judiciare de a analiza periodic, din oficiu, legalitatea și temeinicia măsurilor asigurătorii, precum și necesitatea menținerii acestora, inclusiv din perspectiva proporționalității măsurilor raportat la ingerința acestora în dreptul de proprietate, verificarea fiind justificată și de riscul ca valoarea bunurilor indisponibilizate să sufere modificări. Acest examen al proporționalității a fost consacrat de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în cauzele Credit Europe Leasing IFN S.A. împotriva României, Wellane împotriva României și Cernea împotriva României, în scopul asigurării unei protecții mai eficiente a dreptului de proprietate și a unui just echilibru între interesul general al societății și interesele persoanei căreia îi aparțin bunurile cu privire la care s-a instituit măsura sechestrului asigurător. Prin urmare, rolul termenelor de 6 luni, respectiv un an, stabilite în cuprinsul art.250² din Codul de procedură penală, este acela de a garanta exercitarea obligației organelor judiciare de a verifica subzistența temeiurilor care au determinat luarea sau menținerea măsurilor asigurătorii. În lipsa acestor verificări ori dacă ele se realizează cu depășirea termenelor stabilite de legiuitor, sunt încălcate standardele statuate în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului privind examenul proporționalității și necesității măsurii. Având în vedere aceste aspecte, se poate concluziona că termenele sunt procedurale și imperative, fiind necesară respectarea acestora de către organele judiciare. Legiuitorul a instituit o singură ipoteză de încetare de drept a măsurii asigurătorii, respectiv în ipoteza în care în termen de 30 de zile de la pronunțarea hotărârii prin care acțiune civilă a fost lăsată nesoluționată în temeiul art.25 alin.5 din Codul de

procedură penală, persoana vătămată nu a introdus acțiune în fața instanței civile – art.397 alin.5 din Codul de procedură penală.

V. Dispozițiile completului de judecată

În raport de considerentele expuse anterior, Curtea de Apel București va admite cererea contestatorului inculpat , formulată prin intermediul avocatului ales, și, în temeiul art. 476 alin. 1 Cod procedură penală rap. la art. 475 Cod procedură penală va sesiza Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prelabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept: „în raport cu dispozițiile art. 250 ind.2 Cod procedură penală, care este durata termenului maxim în cursul căruia judecătorul de cameră preliminară verifică dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea sau menținerea măsurii asigurătorii” și „ în raport cu dispozițiile art. 250 ind.2 Cod procedură penală, care este natura termenului maxim în cursul căruia judecătorul de cameră preliminară verifică dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea sau menținerea măsurii asigurătorii”.

În temeiul art. 476 alin. 2 Cod procedură penală va suspenda cauza până la pronunțarea hotărârii prelabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

PENTRU ACESTE MOTIVE ÎN NUMELE LEGII DISPUNE:

Admite cererea contestatorului inculpat formulată prin intermediul avocatului ales, și, în temeiul art. 476 alin. 1 C.proc.pen. rap. la art. 475 C.proc.pen. sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prelabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

1. În raport cu dispozițiile art. 250² C.proc.pen. care este durata termenului maxim în cursul căruia judecătorul de cameră preliminară verifică dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea sau menținerea măsurii asigurătorii?
2. În raport cu dispozițiile art. 250² C.proc.pen. care este natura termenului maxim în cursul căruia judecătorul de cameră preliminară verifică dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea sau menținerea măsurii asigurătorii?

În temeiul art. 476 alin. 2 C.proc.pen. suspendă cauza până la pronunțarea hotărârii prelabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Fără cale de atac, potrivit art. 476 alin. 1 C.proc.pen..

Pronunțată în ședință publică, astăzi,

PREȘEDINTE: JUDECĂTOR DE CAMERĂ PRELIMINARĂ, JUDECĂTOR DE CAMERĂ PRELIMINARĂ,

GREȘIT